

A kerítés

Kemény februári hideg volt, amikor egy reggel, alig-hogy kimásztam az ágyból, bekopogtatott Irénke néni, és közölte, nem lakhatok tovább ebben a lakásban. Ez így tovább nem mehet! Egyáltalán nincs megelégedve velem! Hogy nem ezért alakították lakhatóvá egyetlen faskamrájukat! Drága pénz! Ezeknél az általánosságoknál nem jutott mélyebbre bűnöm ecsetelésében, de ő megmondta, kerekén, határozottan, nem lesz jó vége kései hazajárásaimnak, és már ki is szemelt egy nagyon rendes fiút helyettem. Ehhez tarttam magam!

Últam álmosan a hideg szoba egyetlen székén, nem szóltam egy szót sem, csak jeleztem, hogy megértettem: igen, ez benne volt a mozdulatomban, bólogattam, sürgősen másik lakás után nézek. Eleinte, amikor ideköltöztem, boldognak éreztem magam: pedig életemben csak öt méter hosszú, két és fél méter széles volt; tartozékai egy asztal, egy szekrény, egy kerek tükör, hetven centiméter átmérőjű, egy mosdókagyló és egy régi olajkályha, no meg valami ágyféle. Merevségét — ahogy lehetett — színes plakátokkal és képekkel oldottam fel.

Aznap a raktárban megkérdeztem Juhász Lacit, a vállalat mindentudó műszaki előadóját, de hirtelen ő sem tudott hasznos tanácsot adni, bár javasolta, forduljak a főnökömhez. Irodájába körülményesen lehetett bejutni, a nagy, túlsúlyos raktáron keresztül, néhány vasajtón át: kulcsok, kérdések, feleletek, kit keres, a főnököt stb. Vékony, barnabőrű, bajszos ember, negyvenöt körül, rajta kék köpeny, tolmérő a zsebben.

— Nézze, Dávid kartárs, gondolkodom, de így hirtelen nem tudok mást mondani: érdeklődjék a hirdetőben!

Teltek a napok, hullott a hó, s egyre kevesebb volt a remény, hogy lakáshoz jussak. Végigjártam néhány kiadó szobát, némelyik tetszett, de nem tudtam határozni. Egy este, a boltból jövet, összetalálkoztam Bercivel. Fél évig dolgoztunk együtt a raktárban, aztán ő átkerült a szerelőműhelybe, és éjjeli műszakba osztották, kapcsolatunk megszakadt. Felajánlotta, lakjam nála, de kizárólag csak éjszakára mehetek hozzá. Kertes házban lakott, az épület magas kőkerítés mögött húzódott, milyen furcsa. Zsiga bácsi, a főbérő természetesen nem tudott a dologról.

Akkoriban került elő Júlia, ő, akit szerettem volna meghívni magamhoz már régebben is, a lakásomba, az én birodalmamba. Most se lakás, se megfelelő külső: együtt jártuk a januári várost, mindenhol nehezen olvadó, azért már kasásodó hó, járhatatlan berkek a város egyébként nagy forgalmú helyein: a park piros-fehér váltású játszóterei,

hinták, s padok a platánokkal beültetett játszótér lapos részein. Nagyon szerettem akkoriban ezeket a helyeket. Mire odaértünk, már ránk telepedett a téli éjszaka, rázuhan a nehezen mozduló város egyre ritkábban előbújó lakóira. Mély, döglött csend; munka után egyre többször éreztem ezt a hangulatot. A raktárban soha nem látott lendülettel estem a nehéz munkához, örültem, mert megelégedve nyugtázták dolgaimat. Szerettem bent lenni.

Júlia tizenhét éves volt, kollégiumban lakott, gimnáziumba járt. Nyúlank termével kiemelkedett társai közül, haja vörösbarnába forduló; nehezen lehetett mással összekeverni. Délután öt-kor találkoztunk, szobatársaival együtt az ablakon hajolt ki, akkor is egy fejjel kinőtt közülük. Mosolygott, és öt perc múlva megjelent a kapuban. Amikor tehetők, Bercihez mentünk. Fogcsikorgató hideg járt át tagjainkat. Pizkos csatornák hálózta be az utakat, tudom, mert a cipőm beázott; Bercihez siettünk, ő este nyolcra ment dolgozni.

Csend és nyugalom volt a lakásban, jó meleg. Őcsi, a főbérő kívénthet kutyája ismerősként üdvözölt, megmaradt fogait csatogtatta. Júlia aznap csak kilencig maradhatott, siettünk, ettől a naptól valahogy többet vártunk. Letettem az üveg vörösbort, amit útközben vásároltam; villányi burgundi. Beszéltem Bercivel, aki már készülődött. Éreztem Júliában valami zavart és feszültséget, igazság szerint még én sem hverttem ki a lakásváltoztatással járó fáradalmakat. Szólt a magán, régi Kinks végig egy szalagon. Berci elment, mondta, hogy a kaput nyitva hagyja, ne legyen baj, ha megyünk.

Aznap este keveset beszélgettünk. A vállalatnál is rámsütötték: Dávid szűkszavú, csak motyog az orra alá, legalább a vitás kérdésekben nyilatkozna. Júlia tulajdonképpen most volt velem először olyan helyzetben, amire már régóta vágytam: egy lakásban, amit félig-meddig a maga-

ménak érezhettem, klassz, régi zene, a falakon képek és plakátok, mellettem Júlia és érdekes, süllyedő világ az ablakon át, a szobában meleg, kint sötét; és itt érezhetően nyugalom: az ölekezés harmóniája.

Háromnegyed kilenc előtt pár perccel elindultunk Berci rémesen félreeső szobáskája felől a kapu felé. Őcsi, a főbérő kutyája természetesen viselkedett, ráparancsoltam, s mukkanni sem mert. Csend volt és sötét, a kerítésen megtört a januári város esti emberzaja. Hajlongva mentünk át a díófa alatt, az ég sötét volt és gyanútlan. És a kapu, amit Berci nyitva hagyott, zárva volt.

Rendkívül kínosan éreztem magam. Zsiga bácsihoz, a főbérőhöz nem fordulhattam — nem is találkoztam még vele. Júlia egyre idegesebbnek látszott, kilencre a kollégiumban kell lennie. Őcsi, a főbérő kutyája tiszteletteljesen és csendben taposta körülöttünk a havat. Előttünk tornyosult a kerítés. Két és fél méter magas kőfal, elég szélesnek találtam, s úgy gondoltam, legtermészetesebb módja távozásunknak a kerítésen át vezet. Júlia nem szólt semmit, a kijutás elsősorban az ő érdeke volt. Megbeszéltük, felsegíttem őt a falra, azután én mászkok utána.

— Mi van, nyugodtan ugorj le a járdára, ne félj, nem lesz semmi baj, csak ne egyenes lábakkal! — buzdítottam a kerítés tövéből. Júlia fent volt ugyan, de nem mozdult, ott kuporgott.

— Pszt! Te, itt még baj lesz! En nem merek leugrani — válaszolta felegyenesedve, és az utcára mutatott.

Nagy keservesen feljutottam én is. Júlia mellé húzódtam, lenéztem, s eremben megfagyott a vér. A járdán, tőlünk vagy húsz méternyire, két rendőri beszélgett. Alattunk apró kockakövek feldobálva, a gázt vezették erre, s nem messze a rendőrök. Éreztem, ennek az ugrásnak különös jelentősége lesz, észrevétlennek és pontosnak kell lennie, a kövek és a rendőrök miatt. Gyorsan kellett cselekedni. En ugrottam először, rögtön utánam Júlia, ahogy megbeszéltük. Megpróbáltunk természetesen viselkedni, felegyenesedtünk, emlékszem, oldalt visszaneéztem Berci lakása felé, ahogy elhaladtunk a beszélgető rendőrök mellett. Utána soraként nem szóltunk, az utcán már kevesen jártak; elnyelt bennünket az éjszakai város.

AMBRUS LAJOS

Pici fehér pont a kövek között

Ahogy Károly embernyi gyerekké cseperedett, egyre többször hagyta el a nagy sziklabérc alatt épült házukat, hogy fáradságos felfedező utakra induljon. Így találkozott Almával is. Szép tavaszidő volt, még a zord és magas sziklák között is, felengedett a hideg, Károly hát elhatározta, hogy megmássza a szülői ház fölé meredő csúcsot. Nagy nehezen fel is kapaszkodott, s amint a picire zsugorodott rétet bámulta a lába alatt, egyszerre csak valami szuszogásra lett figyelmes. Óvatosan az egymás mellé halmozott kődarabok sánca mögé nézett, ahol is egy fújtató szörgombócot pillantott meg. Károly megszólította, aztán megpiszkálta az orrával, de a szörgombóc, úgy tűnt, vagy süket, vagy nem hajlandó barátkozni, mert csak szuszogott tovább, időnként fel-fel borzolva tollait. Ez volt Alma, aki három napja bujt ki a hatalmas, fehér tojásból.

Egy hét múlva Károly ismét felfelé ment a sziklabérce, s úgy találta, Alma rengeteget fejlődött az eltelt idő alatt. Már a szikla peremén kuporgott, s szemével — ami ugyan alig látszott a sok csipától — érdeklődve vizsgálta a köveket. Először Károlyról is azt gondolta, hogy valami kődarab. Nagyon meglepődött, mikor mozogni látta, meg is ijedt, sietősen visszahúzódott a fészekbe. Károly azonban utánamászott, gyenge szárnyait barátságosan megbökdöste, aztán bohókásan ugrándozni kezdett a fészek bejáratánál. Alma mozdulatlanul nézte az előtte pattogó fehér pamacsot, ám, amikor Károly egy kavicsot gurított felé a sasfiók utánakapott, és gyorsan visszadobta. Megkedvelték ezt a mókát, remekül eljártak, egészen addig, míg Alma ki nem fáradt.

Esős idők jöttek, Károly csak két hét múlva jutott fel ismét a csúcsra. Eddigre Alma megtanult beszélni, így végre bemutatkozhattak egymásnak.

— Károly vagyok — mondta Károly, s könyveden meghajolt.

— Alma vagyok — mondta Alma, a sziklához koppintva csórért.

Ezentúl Károly mindennap feltornáztta magát a sasfészekbe. A kis sas és a kölyök havasi nyúl mindjobban összebarátkoztak. Együtt játszottak, és ahogy Alma megtanult járni, közös felfedező utakra indultak. Károly megmutatta Almának a környéket, amit már régebben felderített. Zöld leveleket és kőbor kacokat kerestek a hófoltok alatt, megtalálták a sziklából csordogáló forrást, vidáman köszöntöttek a harsányan zúgó tavaszi szeleket.

Egyik nap, mikor Károly fent volt a sziklafészekben, döbbenet látta, hogy egy halott havasi nyúl hever az egyik sarokban. — Az ebédem — mondta Alma vidáman —, anyukám hozta —, s ezzel jóízűen csipentett a nyuszi ízletes combjából. Valószínűleg nem értette Károly kerekre nyílt szeméit, félelmében reszkető lábát. Nem beszéltek a dologról többet.

Károlyt elgondolkoztatta az eset, s elmondta szüleinek a sasfiókkal kötött barátságát történetét. Szegények, bizony nagyon-nagyon elémültek, mikor megtudták milyen veszélyben forgott fiacskájuk hosszú időn át, még a könnyük is eleredt.

Károly így hát többet nem ment föl a sasfészekbe, Alma hiába várta barátját. Igazán szomorú volt, és el sem tudta képzelni, mi lehet a nyuszi elmaradásának oka. Erősen megfogadta, amint megtanul repülni, 'első útja a hegy tövébe vezet majd, és megnézi, nem beteg-e Károly.

Alma rendkívül tehetségesnek bizonyult, tökéletesen megértette a repülés elméletét, s a gyakorlati próbálkozások is sikerrel jártak, apja, anyja büszkén simogatták fejét hatalmas szárnyukkal.

Végre eljött a várva-várt nap, Alma első, önálló repülésének ideje. A sasfiók a szikla peremén állt, könnyedén rugaszkodott el, érezte, a levegő engedelmesen szárnyai alá simul, hamarosan kis halomnak látta a sziklabérce, szüleit izgatottan integráló porszemeknek. Mámorító érzés volt, az újonnan feltárt perspektíva elfeledtette vele a füveket és bogarakat, el a forrást és Károlyt; csak a Napot figyelte, a szelekkel versenyzett, megbizonyosodott: uralkodásra született. Régóta keringett már fenn a magasban, mikor először pillantott lefelé. A hegycsúcs tövében, a gyér füvek között pici, fehér szörpamacsra lett figyelmes. Igazán nem szándékosan, öntudatlanul tette, talán a gyomrában mozduló nedvek, homályos ösztönök sugallatára; szárnyait összezecsapta, s mint kődarab zuhan a föld felé. Karmai halálos biztonsággal találtak, a kis test meg se nyikkant. Nem volt nagy falat, egy pillanat múlva már meg is fedkezett a fiatal havasi nyúlról.

Ahogy ismét a földön állt, és a vadászat izgalma is elmúlt, eszébe jutott Károly. Talán meg kéne keresni. Kifejezéstelenül nézegette karmai között a kavicsdarabkákat, fehér szörpamacsokat.

A gyomra tájékán lúdbőrző sejtések mocorogtak.

SZÖNYI GYÖRGY ENDRE

Téglásy Imre

Íme az erdő

Íme az erdő
kisnyúl ha bújik
róka ha bújik
ürge ha ugrik
ló ha szalad

temetődomb melled után
ágyéköd nád szörzete
csengők ezüst virágait
rázom sötét fűrtjeidbe

kisnyúl bújik
róka bújik
ürge ugrik
ló szalad

nyelved nyelvem
vadjának nyárs
nyelvem vadjának
haragos dárda

lerágott csont
íme az állat

